

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 19.11.1962, sp. zn. 9 Tz 33/62, ECLI:CZ:NS:1962:9.TZ.33.1962.1

Číslo: 8/1963

Právní věta: Škodou, kterou podmínečně prepustený trestným činom spôsobil, rozumie sa len škoda prameniaca práve z trestného činu, pre ktorý bol páchatel odsúdený. Majetková újma vzniklá osobám, ktoré poskytli úplatok, nie je škodou v zmysle ustanovenia § 63 ods. 3 tr. zák. (§ 34 ods. 2 tr. zák. 1950) a nie je preto možno ani osobe podmínečne prepustenej uložiť, aby ju nahradil.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 19.11.1962

Spisová značka: 9 Tz 33/62

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Podmíněné propuštění, Škoda, Ukládání trestu

Předpisy: 86/1950 Sb. § 7

§ 175

§ 182 141/1950 Sb. § 36 140/1961 Sb. § 63

§ 183

§ 22

§ 34

§ 43

§ 44

§ 51

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkom Ľudového súdu v Ostrave bol vedúci odboru miest. hospodárstva ObNV uznaný vinným trestným činom porušenia povinnosti verejného činiteľa podľa § 175 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) tr. zák. 1950, prijímania úplatku podľa § 181 ods. 1, 2, 3 tr. zák. 1950, návodom k trestným činom porušenia povinnosti verejného činiteľa podľa § 7 ods. 1, § 175 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) tr. zák. 1950, podplácania podľa § 182 ods. 1, 2 tr. zák. 1950 a nepriameho uplatkárstva podľa § 183 tr. zák. Za to mu bol uložený podľa § 175 ods. 2 za použitia § 22 ods. 1 tr. zák. 1950 trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov, ďalej vedľajšie tresty: strata čestných práv občianskych podľa § 43, 44 ods. 1 písm. a) tr. zák. 1950, peňažný trest v čiastke 5000,- Kčs podľa § 48 tr. zák. 1950, a podľa § 51 ods. 2 písm. a) tr. zák. 1950 bol u neho vyslovený zákaz výkonu akejkoľvek funkcie na úseku štátnej správy na dobu 5 rokov.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici bolo rozhodnuté, že odsúdený sa podmienčne prepúšťa na slobodu, pričom mu súd stanovil skúšobnú dobu na 5 rokov a vyslovil povinnosť, aby odsúdený najneskôr do konca skúšobnej doby podľa svojich síl a možností nahradil spôsobenú škodu. V dôvodoch uvedeného uznesenia uvádza, že v prípade, ak by odsúdený škodu podľa svojich síl nenahradil, súd nariadi výkon zvyšku trestu.

Najvyšší súd k sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu uvedené uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici vo výroku, ktorým sa odsúdenému ukladá povinnosť nahradiť spôsobenú škodu zrušil, ináč uznesenie o podmienčnom prepustení odsúdeného ponechal nedotknuté.

Z odôvodnenia:

Predseda Najvyššieho súdu v sťažnosti pre porušenie zákona vytýkal, že pre stanovenie podmienky, aby odsúdený nahradil ním spôsobenou škodu, niet v danom prípade zákonných podkladov a navrhol preto, aby v tomto smere bolo uznesenie krajského súdu zrušené.

Najvyšší súd preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie tomuto predchádzajúce a zistil, že bol porušený zákon.

Podľa § 63 ods. 3 tr. zák. možno osobe podmienčne prepustenej z výkonu trestu odňatia slobody uložiť, aby podľa svojich síl nahradila škodu, ktorú trestným činom spôsobila.

Škodou, ktorú podmienčne prepustený trestným činom spôsobil, rozumie sa však len škoda prameniaca práve z tohoto trestného činu, pre ktorý bol páchatel' odsúdený. Majetková újma vzniklá osobám, ktoré poskytli úplatok, nie je však škodou v zmysle ustanovenia § 63 ods. 3 tr. zák. (§ 34 ods. 2 tr. zák. 1950). Plnenie úplatku je platením, ktoré sa prieči zákonu, popr. obecnému záujmu a preto ide o neplatný právny úkon. Ten, kto úplatok poskytol, preto nemôže jeho vrátenie ako náhradu škody spôsobenej trestným činom požadovať, ale plnený úplatok by mohol za podmienok § 36 ods. 2 obč. zák. prepadnúť v prospech štátu. Nie je preto možno ani osobe podmienčne prepustenej uložiť, aby nahradila vyplatený úplatok ako škodu spôsobenú trestným činom.

Pokiaľ ide o neoprávnený finančný prospech, ktorý odsúdený svojou trestnou činnosťou získal, jeho odčerpanie vyriešil súd s prihliadnutím na osobné a majetkové pomery tohoto odsúdeného uložením peňažného trestu vo výške 5000,- Kčs.

Z uvedených dôvodov bolo treba vo výroku o povinnosti nahradiť spôsobenú škodu, napadnuté uznesenie zrušiť, keď ináč rozhodnutie o podmienčnom prepustení odsúdeného je správne.